

Научен център за православна култура и изкуства
„Свети Архангел Михаил“
при ФХН на ШУ „Епископ Константин Преславски“
Zentrum für mediävistische Studien St. Erzengel Mihael – Shoumen,
Bulgarien

УСТАВ

НА

СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

НАУЧЕН ЦЕНТЪР ЗА ПРАВОСЛАВНА КУЛТУРА И ИЗКУСТВА

„СВЕТИ АРХАНГЕЛ МИХАИЛ“

2022

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Сдружение с нестопанска цел *Научен център за православна култура и изкуства „Свети Архангел Михаил“ – гр. Шумен*, наричано по-долу накратко *Сдружението*, е юридическо лице, регистрирано в Шуменски окръжен съд съгласно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, реализиращи се в обществена полза.

II. НАИМЕНОВАНИЕ

Чл. 2. (1) Сдружението осъществява дейността си под наименованието *Научен център за православна култура и изкуства „Свети Архангел Михаил“*.

(2) Наименованието на Сдружението се изписва и на немски език по следния начин: *Zentrum für mediävistische Studien St. Erzengel Mihael – Shoumen, Bulgarien*.

(3) Всяко писмено изявление от името на Сдружението в страната трябва да съдържа: наименованието на български език, седалище и адрес, данни за регистрацията, БУЛСТАТ и др.

(4) Всяко писмено изявление от името на дружеството в чужбина, освен горните атрибути на български език, съдържа и наименованието му на немски език.

III. СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС

Чл. 3. Седалище на Сдружението с нестопанска цел *Научен център за православна култура и изкуства „Свети Архангел Михаил“* е гр. Шумен, община Шумен, а адресът е: *гр. Шумен – 9712, ул. „Университетска“ № 115, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“.* Факултет по хуманитарни науки. Корпус 3, кабинет 416.

IV. ЦЕЛИ

Чл. 4. Основна цел на Сдружението е проучване и популяризиране на българското културно наследство от IX – XXI век.

V. СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Чл. 5. Средствата за реализиране на целите на Сдружението са:

(1) Интегриране с програмите на Европейския съюз за културна дейност, развитие на културите на регионите във връзка с идентични цели и средства, като тези по чл. 4.

(2) Общественополезна дейност чрез провеждане на семинари, конференции, изложби, издателска дейност, експозиции, теренни и религиозни проучвания.

(3) Проучвания на архитектурни, литературни, художествено-живописни и фолклорни паметници на християнската култура.

Чл. 6. За постигане на целите и задачите си Сдружението се стреми да осъществи дейността си в тясно сътрудничество с обществени, държавни и частни сдружения, организации и физически лица, които под формата на дарения или различни форми на финансова и друга помощ, подкрепят културното и духовното развитие.

Чл. 7. Осъществяването на допълнителна стопанска дейност се извършва при условията на чл. 3, ал. 2 от ЗЮЛНЦ.

VI. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗВЪРШВАНАТА ДЕЙНОСТ

Чл. 8. Сдружението осъществява дейността си в обществена полза, като ще разходва имуществото си само за постигане на определените в устава цели.

VII. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Чл. 9. Предметът на дейност на Сдружението съвпада напълно с целта и средствата за постигането ѝ, посочени в чл. 4-8, като в основата е православното културно и историческо наследство на България.

VIII. СРОК

Чл. 10. Сдружението се учредява и регистрира, без да се определя срок за дейността му. Тя е безсрочна.

IX. ЧЛЕНСТВО

Чл. 11. Членовете на Сдружението могат да бъдат дееспособни физически и юридически лица, които желаят с всякакъв свой принос да постигат целите на Сдружението.

Чл. 12. Членуването в Сдружението е доброволно.

(1) Кандидатът подава писмена молба до управителния съвет, в която декларира, че е запознат с разпоредбите на устава, съгласен е с тях и обещава да ги спазва безусловно. Юридическите лица представят, наред с молбата, и преписи от регистрационните си документи и решение за участие и членство на управителните си органи.

(2) Управителният съвет внася молбата за разглеждане на първото по ред общо събрание на членовете.

(3) Членството се придобива от датата на вземане на решение с единодушие.

X. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

Чл. 13. Членовете на Сдружението имат следните права:

(1) Да участват в управлението на Сдружението.

(2) Да бъдат информирани за неговата дейност.

(3) Да се ползват от имуществото и резултатите от дейността на Сдружението по определен с решение на събранието ред. Ползването на имуществото може да се извършва с оглед постигане на целите на Сдружението.

(4) След писмено предизвестяване на управителния съвет и получаване на ясно изразено писмено съгласие от председателя, членовете имат право да овластяват трети лица със своите права и задължения, като упражняването им по този начин може да е само и изключително в полза на целите на Сдружението. За неизпълнение на задълженията на овластените трети лица отговорност носят членовете, които са ги овластили.

Чл. 14. Членовете на Сдружението са длъжни:

(1) Да спазват разпоредбите на този устав и да изпълняват решенията на ръководните органи на Сдружението.

(2) Да участват в работата на Сдружението за осъществяване на целите му.

(3) Да полагат усилия за придобиване на имущества, предназначени за осъществяване на дейността и спомагателните дейности, и да ги опазват.

(4) Да пазят и издигат авторитета на Сдружението.

Чл. 15. Членствените права са непрехвърлими и ненаследими, с изключение на материалните права на Сдружението, които могат да са предмет на разпореждане с решение на общото събрание.

XI. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧЛЕНСТВО

Чл. 16. Членството в Сдружението се прекратява:

(1) С едностранно писмено заявление до управителния съвет.

(2) С поставяне под пълно запрещение или прекратяване на юридическата личност на член на Сдружението.

(3) С изключване.

(4) С прекратяване на Сдружението.

Чл. 17. Член на Сдружението може да бъде изключен по предложение на управителния съвет, с решение на общото събрание.

(1) При незначителни нарушения на устава, на виновния член се дава срок да отстрани последиците от нарушението, ако има такива.

Чл. 18. Счита се, че членството е отпаднало, ако в продължение на една календарна година членът не е участвал в дейността на Сдружението.

Чл. 19. Отпадналият, изключен или доброволно напуснал Сдружението член няма право на материални и други обезщетения от имуществото.

XII. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 20. Върховен орган на Сдружението е неговото общо събрание.

Чл. 21. Управителен орган на Сдружението е неговият управителен съвет.

XIII. ОБЩО СЪБРАНИЕ. КОМПЕТЕНЦИИ

Чл. 22. Общото събрание се състои от всички членове на Сдружението.

(1) Юридическите лица участват чрез своите представители по регистрация.

(2) Членовете на Сдружението могат да упълномощават трето лице или член за участие в едно или няколко на брой заседания на общото събрание.

(3) Пълномощниците по чл. 22 (т. 2) нямат право да преупълномощават с правата си трети лица.

Чл. 23. Общото събрание:

(1) Приема, изменя и допълва устава.

(2) Приема правилник за дейността на управителния съвет, правила за отчитане на съпътстваща стопанска дейност.

- (3) Приема декларации, обръщения, прокламации и др.п.
- (4) Избира и освобождава членовете на управителния съвет, приема отчет за работата им.
- (5) Приема и изключва членове.
- (6) Взема решения за откриване или закриване на клонове.
- (7) Взема решения за участие в други организации.
- (8) Взема решения за преобразуване или прекратяване на Сдружението.
- (9) Приема основните насоки и програма за дейността на Сдружението – принципно и по периоди.
- (10) Приема бюджета на Сдружението.
- (11) Отменя решения на управителния съвет или на отделни негови членове, когато те нарушават грубо закона или когато zlepоставят облика на Сдружението пред обществото.

Чл. 24. Общото събрание се свиква на заседание на управителния съвет, който уведомява своевременно членовете за дневния ред и по възможност за проекторешенията.

(1) Инициативата за свикване на общото събрание имат управителният съвет или $\frac{1}{3}$ (една трета) от членовете, също чрез управителния съвет.

(2) В случай че управителният съвет в срок от един месец от поискване по чл. 24 (т. 1), предл. 2, не свика заседание на общото събрание, инициаторите могат да поискат свикването му чрез съда.

(3) Независимо от начина на свикване на общото събрание, това трябва да става с писмена покана, която да съдържа дневния ред, мястото и часа на провеждане на събранието. Свикването може да се извърши и по друг начин, който се определя от управителния съвет, ако съществуват обективни пречки за връчване и получаване на поканата. Всички писмени и други материали, свързани с предстоящо заседание на общото събрание, следва да бъдат на разположение на членовете поне 24 часа преди провеждане на заседанието.

Чл. 25. Общото събрание е законно, ако присъстват повече от половината от членовете му. При липса на такъв кворум, провеждането на общото събрание се отлага с 1 (един) час по-късно, при същия дневен ред, на същото място и час, като се счита за редовно, колкото и от членовете да присъстват.

(1) Кворумът се установява от председателстващия събранието чрез заверка на поименния списък, който се прилага към протокола.

Чл. 26. Член на Сдружението няма право на глас по въпроси, касаещи негови близки роднини, в т.ч. и по сватовство – без ограничения на степента, или юридическо лице, в което той е управител или с възможност да влияе на вземаните от това юридическо лице решения.

Чл. 27. Решенията на общото събрание се вземат с обикновено мнозинство (50% плюс 1 глас) от присъстващите. Решенията на чл. 23 (т. 1, 2, 4, 7 и 10) се вземат с квалифицирано мнозинство – $\frac{2}{3}$ (две трети) от присъстващите.

Чл. 28. За всяко заседание на общото събрание се води протокол, който се заверява от председателстващия и лицето, което го е изготвило. Тези две лица отговарят за верността на съдържанието на протокола.

(1) Всеки член, участвал на заседанието, има право в тридневен срок от изготвяне на протокола да поиска писмено неговото поправяне, ако той не отразява точно направените изказвания и взетите решения.

(2) Към протокола се прилага списък на присъствалите, заверен от председателстващия събранията. Протоколът и приложеният към него списък се завеждат в нарочна протоколна книга за заседанията на общото събрание.

Чл. 29. Законосъобразността на взетите решения се контролира съобразно българското законодателство, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на приемането му.

XIV. УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ. КОМПЕТЕНЦИИ

Чл. 30. Управителният съвет се състои от *четири или пет лица* – членове на Сдружението. Членовете на Сдружението – юридически лица, могат да посочат за членове на управителния съвет лица, които не членуват в Сдружението.

(1) Управителният съвет се избира за срок от пет години. Членовете могат да бъдат преизбирани неограничено.

Чл. 31. Управителният съвет:

(1) Представява Сдружението и определя обема на представителна власт на членовете си.

(2) Осигурява изпълнение на решенията на общото събрание.

(3) Разпорежда се с имуществото на Сдружението съобразно разпоредбите на този устав и на закона.

(4) Подготвя и внася за разглеждане и приемане проектобюджета.

(5) Подготвя и внася за разглеждане от общото събрание на годишни отчети за дейността на Сдружението, включително в тази обща полза, залегнала при учредяването.

(6) Определя адреса на Сдружението и правила за работата си.

(7) Взема решения по всички въпроси, освен по тези, които са от компетентност на общото събрание.

Чл. 32. Заседанията на управителния съвет се свикват от председателя – по негова инициатива, но не по-рядко от веднъж на 3 (три) месеца, както и по искане на всеки от неговите членове.

(1) Заседанието е редовно, ако са присъствали всички членове на управителния съвет, ако са трима, или повече от половината, ако са пет или повече на брой.

(2) Заседанията са редовни и решенията – законни, ако са проведени и не присъствено, чрез телефонна или друга електронна връзка с гарантиращи достоверността обозначения, или последователно, писмено – декларативно, чрез подпис. Във втория случай се изисква нотариална заверка.

(3) Относно протоколите за заседанията на управителния съвет се прилагат правилата на чл. 28 и чл. 29. Заседанията се водят от председателя на управителния съвет или от негов член.

(4) Решенията си управителният съвет взема с обикновено мнозинство, а тези по чл. 36 (ал. 3 и 6) и чл. 14 (ал. 2) от ЗЮЛНЦ – с мнозинство от всички членове.

(5) Всеки член на Сдружението може да оспори пред общото събрание или съда решението на управителния съвет, взето в противоречие на устава или на решение на общото събрание. Оспорването може да се направи в двуседмичен срок от узнаване, но не по-късно от шест месеца от вземане на решението.

(6) Членовете на управителния съвет носят солидарна отговорност за действията си, увреждащи интересите на дружеството.

Чл. 33. Управителният съвет избира от своя състав председател и определя функциите му.

Чл. 34. Без надлежно решение на общото събрание, председателят няма право на имуществени разпореждания с недвижимите имоти на Сдружението.

XV. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА

Чл. 35. Източниците на средства на Сдружението са: стопанската му дейност, издателска дейност, интелектуални права, вземания, дарения от физически и юридически лица, фондове и спонсорство.

XVI. СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Чл. 36. Сдружението извършва следната допълнителна стопанска дейност: търговска, консултантска, издателска, рекламна, като всеки един от тези видове дейности е във връзка с основната дейност на Сдружението и служи за постигане на целите му.

(1) Сдружението няма да извършва стопанска дейност, която не е свързана с предмета на основна дейност, предвиден в настоящия устав, и ще ползва приходите от нея само за постигане на целите на Сдружението. Печалба не се разпределя.

XVII. РАЗХОДВАНЕ НА ИМУЩЕСТВО

Чл. 37. Начините на разходване на имущество се подчиняват на смисъла на основната дейност и целите на Сдружението, като се определят от управителния съвет, без да се нарушават законите на страната, уставът и решенията на общото събрание.

Чл. 38. Безвъзмездно изразходване на имущество се извършва по реда на чл. 41 от ЗЮЛНЦ, след взето решение на общото събрание. Във връзка с това сделки с лицата по чл. 41 от ЗЮЛНЦ Сдружението не може да сключва, в т.ч. и с юридически лица, в които тези лица са управители или могат да налагат решения в своя полза.

(1) Сделки с юридическо лице по изключение могат да се извършват само ако са в очевидна полза за Сдружението, като се обявяват публично.

XVIII. ЕЖЕГОДЕН КОНТРОЛ

Чл. 39. В срок до 30.04. на всяка година управителният съвет съставя годишен счетоводен отчет и го представя за заверка на лицензиран експерт-счетоводител, определен от председателя.

(1) В същия срок се изготвя и доклад за дейността на Сдружението със съдържание по чл. 40, ал. 2 от ЗЮЛНЦ, като се съблюдава спазването и на ал. 3 от същия член.

Чл. 40. Общото събрание и управителният съвет на Сдружението водят книги за проведените заседания. Председателстващите заседанията и изготвилите протоколите удостоверяват съдържанието им с подписите си.

(1) Различните видове имущества се отразяват документално по правилата на счетоводството, както и тяхното разходване.

XIX. ПРЕОБРАЗУВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ И ЛИКВИДАЦИЯ

Чл. 41. Сдружението не може да се преобразува в юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в частна полза или в юридическо лице по смисъла на ТЗ.

Чл. 42. Сдружението се прекратява:

- (1) По решение на общото събрание.
- (2) По решение на окръжния съд по седалището в случаите по чл. 13 (4).

Чл. 43. При прекратяване на Сдружението, се извършва ликвидация, за която се прилагат разпоредбите на ТЗ.

(1) Ликвидацията се извършва от управителния съвет, а в случаите на чл. 13, ал. 4 и чл. 14, ал. 3 от ЗЮЛНЦ, ликвидаторът се определя от окръжния съд по седалището на Сдружението.

(2) Ликвидаторът е длъжен да удовлетвори кредиторите на Сдружението от наличните парични средства, а ако това е невъзможно – първо, чрез осребряване на движимото, а едва след това – и на недвижимото имущество. Ликвидаторът няма право по какъвто и да е начин да прехвърля имущество на лицата: учредители, настоящи и бивши членове, лица, били в състава на органите му, или служители, ликвидатори, освен за дължимото им възнаграждение, съпрузи на изброените по-горе лица, роднините на същите лица по права линия – без ограничение, по съребрена – до IV степен, или по сватовство – до втора степен включително, на юридически лица, в които изброените по-горе са управители или могат да наложат, или да препятстват вземането на решения.

Чл. 44. Имуществото, останало след ликвидацията, се определя по решение на съда на юридическо лице с нестопанска цел, определено да извършва общественополезна дейност със същата или близка на Сдружението с нестопанска цел, което е прекратено. Ако останалото имущество не бъде предоставено по този ред, то се предава на общината по седалището на Сдружението.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Този устав е приет на учредителното събрание за създаване на сдружение с нестопанска цел *Научен център за православна култура и изкуства „Свети Архангел Михаил“* – гр. Шумен, проведено на 2.10.2007 г.

Списъкът на учредителите, подписали устава, да се счита за неразделна част от този устав.

За неуредените в този устав случаи, както и относно тълкуването и прилагането му, се прилагат разпоредбите на ЗЮЛНЦ. В случаи, при които разпоредбите на устава се явят в противоречие със закона, те се заместват по правило от повелителните му правила.